

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Pacifističen narod

V nedeljo je imel gospod Radić zopet enkrat svoj veliki dan. Na dolgo in široko je mogel razlagati svojo mirotvornost in deliti lekcije na desno in levo. Da je pri tem udaril g. Radić tudi preko cilja, je samo naravno in v skladu z njegovimi ekstravagancami.

Med drugim si je dovolil g. Radić staviti tudi Zvezi narodov čisto formulirane zahteve, ki bi se morale sprejeti kot dodatek h garancijskemu paktu. Tako zahteva g. Radić, da se ima ona država, v kateri bi dvorni ali vojaški krogi zrušili parlamentarno večino pacifističnega naroda, proglasiti kot napadalno na vso Zvezo narodov in da mora postati narod, ki izvoli svoje pacifistične zastopnike član Zveze narodov in da se proglasi vlada, ki bi napadla ta narod, za napadalno na vso Zvezo narodov.

Nobenega dvoma ni, da je mislil g. Radić s pacifističnim narodom hrvatski narod. Če je bil Radić k temu upravičen, pa je drugo vprašanje.

Jasno ko beli dan je, da ni pacifističen narod, ki samo o pacifizmu govori, ki pa tudi ne dela v smislu pacifizma ali pomirjenja. Se bolj gotovo pa je, da je pravi pristaš pacifizma samo oni državnik, ki stavi vse svoje sile v službo sporazuma narodov.

Tega pa ne moremo reči niti o g. Radiću in še manj o njegovi stranki. Politična moč HRSS je pridobljena vsled vse mogočih okoliščin, toda od pacifističnega dela, ki bi skušal doseči sporazum med Srbi in Hrvati, prav gotovo ne. Volilni boj lanskega leta, kakor ga je vodila HRSS ni bil drugega, kakor ena sama velika hujskarija proti Srbom. S kakšnim besom je govoril g. Radić o balkanstvu Beograda, s kakšnim fanatizmom je vzbujal med svojimi pristasi za bajkami o kulturni višini hrvatskega naroda zaničevanje do bratov preko Drine in s kakšno virtuoznostjo se je znal predstaviti svojim volilcem kot nositelj one ideje, ki se za nobeno ceno noče pomiriti z Beogradom.

In kljub vsemu temu naj rečemo g. Radiću, da je bil pacifist?

Po težkih naporih se je končno posrečilo, da je bila instalirana vlada, ki hoče izvesti sporazum med Hrvati in Srbi. Da je namera vlade resna, kaže ukinjenje parcelacije na Hrvatskem. Kaj pa je storil g. Radić, da bi olajšal delo vladi za sporazum? V čem je on pri pomogel, da bi se ustvarilo znosljivejšo ozračje? Samo deficit pokazuje v tem oziru Radićevo delo.

Mogli bi biti že danes na predvečer sporazuma, samo če bi Radić resno hotel sporazum. Toda demagogi še nikdar niso bili prijatelji pacifizma, temveč so bili zanj le tedaj, kadar so ga mogli izrabiti, kadar so bili preslabotni, da z lastno močjo izvedejo svoj cilj.

Ker je g. Radić preslab, da bi mogel sam oživitviti svojo mirotvorno republiko, zato se zateka k pacifizmu, da bi si tako zagotovil hrbet, če bi njegova agitacija rodila prenevarnih posledic. Mislimo pa, da je pacifizem prevzvišena ideja, da bi jo smel zlorabljati gosp. Radić.

Odrekanje pa tudi hrvatskemu narodu pravico do naziva pacifističnega naroda? Ali je bil napad na sokole v Zagrebu mar dokaz pacifizma? Ali je nepomirljivost, ki še vedno vlada med hrvatskim narodom znak pacifizma?

Kdor je iskren pacifist, ta je pomirljiv tudi do političnega nasprotnika. Iskren pacifist je vedno agitator ljubezni do bližnjega in nikdar ne bo pacifist vzbujal z očitanjem kulturne zaostalosti mrznel! Samo špekulant s pacifizmom bo govoril o miroljubnosti, učil pa sovrastvo in samo trgovec s pacifizmom bo obsajal one, ki delujejo za pacifizem, ki popuste od svojih idej, samo da pride do sporazuma.

In še nekaj treba reči. Narod, ki je pacifističen ne pozna nedeljskih medsebojnih pobojev. Pacifističen narod je tudi v rodbinskem življenju miroljuben. Ali moremo to trditi le o enem jugoslovanskem plemenu? Kdaj je hrvatski narod podal dokaz, da je on izjema.

Pacifističen narod je šele daljni cilj jugoslovanskega naroda. In dosego tega cilja ovirajo vsi, ki sejejo mržnjo

Seja vlade.

Vlada vztraja na odklonitvi razorožitvenega vprašanja. — Za izplačanje razlik uradnikom je potreben kredit dobljen. — Minister Vesenjaj težko obolel.

Beograd, 2. sept. Sinoči se je vršila seja ministrskega sveta. Na seji so razpravljali o politični situaciji, ki je nastala po zahtevi Radića, da se sprejme predlog Zedinjenih držav v pogledu razorožitve. Ako vlada sprejme to Radićevo zahtevo, bi prišla v konflikt z ostalimi člani Male antante, s katerimi se je, kakor zatrjujejo, sporazumela, da bo skupno z njimi odbila predlog razorožitve. Poleg tega bi moral Marinković, ki je na podlagi sporazuma s člani Male antante ta predlog že davno odbil, izvajati konsekvence in demantirati svojo zunanjo politiko. Vlada je o tem vprašanju obvestila Marinkovića in ga pooblastila, da po lastni uvidevnosti ukrene vse potrebno. Razorožitvenega predloga vlada ne more odobriti.

Na seji min. sveta so dalje razpravljali o kreditu. Odboren je bil kredit 2 in pol milijonov Din direkciji carin za povišanje svojega budžeta, dalje kredit za povišanje dnevnic davčnim iztirjevalcem. Razpravljali so tudi o izenačenju plač prečanskih uradnikov, ki prejemale svoje plače še v kronah. Finančni minister je izjavil, da je za izplačanje razlik drž. uradnikom in doklad vpokojencem in invalidom že našel potrebna pokrivanja. Odboren je bil potreben kredit za dograditev oficirskega doma v Skoplju.

Nastav Petrović je zaprosil za kratek dopust, ki mu ga je vlada dovolila. Notranji minister je nato odpotoval v Jagodino. Dr. Korošec je vlado obvestil da je min. Vesenjaj težko obolel za pljučnico.

Novi proračun bo sestavljen po pokrajinah.

Beograd, 2. sept. Politični krogi doznajajo, da je poljedelski minister Kulovec vrnil svojim uradnikom že izdelan načrt resornega proračuna poljedelskega ministrstva s pripombo, da se mora sestaviti nov proračun po pokra-

jinah. V proračunu morajo biti postavljene izdatki za vsako pokrajino posebej. Radikali so radi tega vrgli velik krik, češ da se iz tega jasno vidi, da se hoče s tem uveljaviti decentralizacija v državni upravi.

Duhovnikom bodo plače povišane.

Beograd, 2. sept. Finančni odbor se bo sestel v najkrajšem času. Na svojem sestanku bo fin. odbor rešil nekoliko važnih vprašanj, ki so na dnevnem redu, zlasti pa bo fin. odbor delal na

izboljšanju gnotnega stanja svečnikov in to na osebno intervencijo kralja. Danes se bo vršila konferenca med Stevanom Nešićem, predsednikom fin. odbora in Spahom, da se določi dan sestanka.

Proračun bo prekoračil 12 milijard.

Beograd, 2. septembra. Današnja »Politika« prinaša v uvodnem članku »Bodoči budžet« perspektive o izvršitvi proračuna za l. 1925-26. List zaključuje, da čaka novega finančnega ministra posebno težka naloga, ker bo na vsak

način moral proračun prekoračiti svoto 12 milijard dinarjev. Seveda bo moral finančni minister najti potrebna kritja za izplačanje razlik drž. uradnikom, za invalide in za doklade vpokojencev, ako bo hotel očuvati finančno ravnotežje.

NOVA IMENOVANJA VELIKIH ŽUPANOV.

Beograd, 2. sept. Notranje ministrtvo pripravlja nove ukaze o velikih županijah. Veliki župan v Skoplju dr. Vildović bo vpokojen. Ime njegovega namestnika še ni znano. Bunjevsko-šokaška stranka ni zadovoljna z velikim županom v Somboru in zahteva, da zasede to mesto njen pristaš. Ker pa vlada zahteve bunjevcev ni upoštevala, so bunjevci vložili oster proš v notranjem ministrtvu.

ZA JUŽNO SRBIJO.

Beograd, 2. sept. Predsednik vlade Davidović je naslovil na gradbenega ministra Pečića akt, v katerem zahteva od gradb. ministra, da podvzame vse korake, da bo cesta Peč—Andrijevića čim prej gotova. Dalje se mora popraviti streha. Čim prej mora biti zgrajeno gledališče v Skoplju in se napraviti zveza med Prizrenom in Sarško župo.

MINISTER DVORA PRI DAVI DOVIĆU.

Beograd, 2. sept. Danes je v kraljevem imenu posetil minister dvora Janković predsednika vlade Davidovića, ki je ministra dvora obvestil o situaciji. Janković je takoj nato o vsem tem poročal telefonskim putem kralju.

HIŠNI POSESTNIKI PRI FINANČNEM MINISTRU.

Beograd, 2. sept. Deputacija hišnih posestnikov je včeraj bila pri dr. Spahu in zahtevala, da se suspendira stanovanjska uredba in da na ta način postanejo hišni posestniki res gospodarji svojih hiš. Spaho je deputacijo poslal k Davidoviću, ker smatra stanovanjsko vprašanje za najbolj zamotano socialno vprašanje.

med brati, ki so po svojih delih proti sporazumu.

In med temi je tudi g. Radić in zato mora biti tudi pacifistične špekulacije HRSS konec!

Mussolinijeve grožnje opoziciji.

»Za stelo v svojih taboriščih uporabimo opozicijo, če ...«

Rim, 2. septembra. Mussolini se v zadnjem času bori na življenje in smrt. Trudi se na vso moč, da bi pritegnil k sebi zopet liberalce in se tako rešil iz sedanjega nevzdržnega položaja. Šele danes čuti fašizem, kako strašen udarec so mu zadali oni, ki so umorili Matteottija. Brzjavke, govori in izjave so

na dnevnem redu. V nedeljo je Mussolini obiskal rudnik živega srebra Monte Amiata. V svojem nagovoru na rudarje je govoril opoziciji, da bodo fašisti uporabili opozicijo za stelo v svojih taboriščih, ako se le drzne preiti v napad.

Albanci ponujajo kompromis.

Beograd, 2. sept. Albanski poslanik v Beogradu Kolonja paša je izjavil zunanjemu ministru, da je albanska vlada pripravljena nam odstopiti ozemlje

plemena Kući, ako odstopi naša država Albaniji samostan sv. Nauma. Toda vlada vztraja pri obeh zahtevah.

SPREJEMI PRI PREDSEDNIKU VLADE.

Beograd, 2. septembra. V predsedništvu vlade je vladala danes občna živahnost. Davidović je sprejel danes več deputacij. Med drugim je sprejel deputacijo hišnih posestnikov glede odprave stanovanjske uredbe. Dalje je Davidović sprejel tudi deputacijo demokratov iz Sarajeva, ki je zahtevala, da namesto velikega župana v Sarajevu dr. Baltića, stopi njih pristaš Vasilije Grgić.

NOVA STRANKA.

Beograd, 2. septembra. Bunjevsko-šokaška stranka, ki je bila dosedaj skoraj sestaven del Jugoslovanskega kluba, je sklenila, da spremeni svoje ime. Ustanovila se bo posebna stranka, ki se bo borila za avtonomijo Vojvodine in za rešitev agrarnega vprašanja. Stranka se bo imenovala »Vojvodinska ljudska stranka«. Na ta način upajo bunjevci, da bodo mogli zelo razširiti svojo moč. Bunjevci bodo z geslom avtonomije Vojvodine nastopili prav tako, kakor je delala SLS lani v Sloveniji.

IZJAVA PAŠIĆA.

Beograd, 2. sept. Danes je prispele v Beograd g. Pašić, ki je izjavil, da kralj ni zadovoljen z današnjo politično situacijo. Kralj je ostal v Topoli in se v četrtek vrne v Beograd. Po tem času pričakujejo načelnih političnih izprembe in končne izjave vojnega ministra. Vlada je včeraj poslala kralju poročilo o delu Male antante in najnovejša poročila zasedanja Zveze narodov. Vlada je kralju sporočila, da bo v nasprotju z Radićevo izjavo o pacifizmu branila v Zenevi svojo tezo, da se razorožitev ne sme izvršiti.

BELGIJSKI SOCIJALIST O NAŠI VLADI.

Beograd, 2. sept. V Belgariji so ugodno sprejeli izjavo belgijsk. socialista Wanderwelda, ki se je izrazil o jugoslovanski vladi zelo pohvalno.

DR. GRISOGONO ZBOLEL.

Beograd, 2. septembra. Samostojni demokratski klub je dobil poročilo, da je njegov član Grisogono, bivši pravni minister, težko obolel in da se bo moral podvreči operaciji.

SLOVENSKA DRUŠTVA V PRIMORJU DOVOLJENA.

Gorica, 2. septembra. Minister Federzoni je sporočil poslancu Besednjaku, da je ugodil njegovemu predlogu glede slovenskih kulturnih društev. V bodoče velja za slovenska društva italijanski društveni zakon ravno tako, ko za italijanska društva.

OPROŠČENI KOMUNISTI.

Ljubljana, 2. septembra. Na današnji razpravi pri deželnem sodišču so bili vsi pod obtožbo stavljeni komunisti oproščeni. V dolgem zagovoru je dr. Lemež pojasnjeval, da njegov govor z dne 1. maja t. l. ki ga je imel pred delavskim domom, ni bil nikako škovanje proti državi. Z dr. Lemežem je bilo obtoženih še sedem drugih komunistov.

ODLIKOVAN ČETNIK.

Beograd, 2. sept. Kralj je v Skoplju odlikoval našega vodjo četnikov Jovana Paljoša in mu podaril zlato tabakiro s svojim monogramom.

LIBERALCI SE VEDNO NEZADOVOLJNI.

Rim, 2. sept. Nedavno je Mussolini pozval k sebi ravnatelja glavnega glasila liberalcev »Giornale d'Italia«. O razgovoru so se vršile najrazličnejše ugibanja, dokler ni končno današnja »Giornale d'Italia« sporazumno z Mussolinijem objavil vsebino tega razgovora. Mussolini je bil v izjavah zelo previden in se je omejil le na splošne izjave. Liberalci pa niso zadovoljni s to izjavo, češ Mussolini ni govoril, kakor bi moral govoriti pred vlado, marveč kot voditelj oborožene stranke. Njegove izjave niso nobeno jamstvo proti večnim grožnjam fašistov z novimi oboroženimi napadi. Mussolinijeve izjave so dvorezne. Na eni strani izjavlja, da je pripravljen sodelovati z vsemi onimi, ki jim leži domovina na srcu, na drugi strani pa grozi z nervoznim razpoloženjem fašistov, ki da zaenkrat še čakajo z rokami v žepu. Mussolinijeve izjave niso političnega položaja prav nič razčistile, tako da vprašanje sodelovanja liberalcev s fašisti še vedno ni rešeno in so ostali fašisti popolnoma osamljeni.

RIBARČEVA SKUPINA ZA PRIBLJEVANJE.

Beograd, 2. septembra. V Požarevcu so bivši liberalci Ribarčeve skupine na svojem zborovanju sklenili, da vstopijo v klub samostojnih demokratov.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza dne 2. septembra.

Vrednote:

Srečke: 2 in 1/2 drž. renta za vojno škodo denar 119; Delnice: Ljub. kred. banka denar 220; Merkantilna banka denar 118; blago 122; I. Hrvat. štedionica denar 916; Slaven. banka blago 105; Celjska posojilnica denar 200; P. o. d. t. j. a. Strojne tov. in livarne denar 150; blago 155; Trboveljska prem. družba denar 480; blago 500; Zdrž. papirnice denar 123; blago 130; Založniš. c. itd.; 4 in 1/2 kom. zad. dež. banke blago 93.

Proizvodi:

Deske 20, 25, 35 mm od 20 cm šir. napr. monte frko meja blago 700; remeljni polovičarji 35/70 I. II. III. frko meja denar 710; trami 4/5 od 4 do 10 m dolž. 5/6 od 4 do 10 m dolž. 4/5, 5/6 od 5 do 10 m dolž. 4/4, 4/5 od 6 do 20 m dolž. frko meja denar 450; hrastovi plohi I. II. od 2 m dolž. napr. 30 cm deb. frko naklad. post. denar 240; železniški pragi hrastovi frko naklad. post. za kom. denar 20; suha bukova drva do 10 % okroglice frko naklad. post. kol. 3 vag. denar 28; blago 29; zaključeno, pšenica domača par. Lj. denar 390; pšenica bačka 74/76, par. Lj. blago 425; pšenica slavons. par. Lj. blago 397.50; koruza bačka par. Lj. blago 345; oves bački par. Lj. blago 335; ječmen pivovar. 64 par. Lj. blago 475; pšenična moka »6« par. Lj. blago 450; pšenična moka »7« par. Lj. blago 400; suhe gobe po kakovosti denar 48 do 53; krompir zdrav, suh, frko naklad. post. denar 110; jabolka obrana frko naklad. post. blago 195; seno I. sladko prano frko Lj. denar 75; vino belo doleno, štajer. Hrvat. po vz. frko naklad. post. denar 635; ajda siva stara I. po vz. denar 300; blago 350.

Beograd, 2. sept. London 347.50—349; New York 77.25—77.40; Pariz 415—418; Praga 232.50—233; Curli 14.60—14.65; Dunaj 10.23—11.02; Trst 343.50—345.

Zagreb, 2. sept. London 347.50—350.50; New York 76.75—77.75; Pariz 417.50—422.50; Praga 231—234; Curli 14.60—14.70; Dunaj 10.8250—11.0250; Trst 343—346.

Trst, 2. sept. (Predborza) Beograd 29—29.10; London 10.40—10.50; New York 22.4750—22.60; Pariz 122.25—122.50; Praga 67.50—67.90; Curli 424—426; Dunaj 315—325.

Curli, 2. septembra. Beograd 6.85; New York 53.125; London 23.87; Pariz 28.85; Milan 23.85; Praga 16.95; Dunaj 0.00940.

To in ono.

CHICASKI PROCES.

Neizprosn državni pravdnik in bolesta radovednost poslušalk.

Sodniška obravnava o zločinu znanih dveh mladenčev — milijonarjev — morilcev je končala z govorom državnega pravdnika Crowa. Sodbo bo proglasil sodnik 8. septembra. Obravnava je trajala mesec dni, in lahko se reče, da so bili vsi glavni ameriški specialisti za duševne bolezni, psihologi in psihijatri konsultirani zlede odgovornosti obeh morilcev.

Zadnji dan procesa je narasla radovednost publike tako zelo, da je moralo biti sodišče neprenehoma zastraženo po policijski. Zoper radovednost občinstva, zoper bolesto občudovanje morilcev, zoper ženske, katerih je bilo permanentno vse polno na tribunah, in ki so sočustvovala z usodo mladenčev, zoper vsako olajševalno okolščino, zoper vsako literarno zavijanje, je izpregovoril državni pravdnik svoje ostro, brutalno in neizprosno obsodbo.

Govoril je kratko, njegovo argumentiranje je bilo ostro kot meč. Morilca sta za družbo dve strupeni bitji in eliminirana bosta iz človeške družbe potom smrtni kazni, da ne bo našel njihov zgled posmehalcev.

Zagovornik Darrow je opozoril na mnoge točke duševnega sorodstva Leopoldove psihologije z Nietzschejevo. »Za enajstimi leti,« tako je pripovedoval, »je bil navdahnjen Leopold z diabolizmi duha, ko je zadrževal staršem in tovarišem, da ni Boga, in da se smatra on za sina Kristovega.«

Smešnost teh ekscentričnih trditve je pojasnil državni pravdnik s frazami, polnimi strupa in sarkazma do evidence, in ker se je Leopold smejal, je zaklical državni pravdnik proti njemu: »Jeza boja bo prišla nad vaju.« Državni pravdnik je dekal iz sodnih statistik različnih evropskih in ameriških držav, da je tam, kjer je vpeljana smrtna kazen, manj zločinov, ter je resniral se enkrat vsa grozodejstva, ki sta jih izvršila morilca.

Morilca — tako je končal državni pravdnik — ne zaslužita več niti usmiliteljnosti, ki je imamo za strupeno kačo in steklega psa. Treba jih je torej justicirati.

Ko je državni pravdnik svoj govor končal, sta morilca, ki sta se smejala in pri najstrožjih frazah odkrito smejala, izbruhnila v glasen smeh.

Sedaj bo odločil o usodi morilcev sodnik, ker je zagovorništvu pristalo na deliti in ameriški zakon prepelja v takem slučaju odločitev sodniku brez intervencije jurij.

Zadnji dan procesa, ko je bilo treba čitati uradno poročilo o monstroznosti, ki sta jih morilca izvršila na telesu mladeniča, predno sta ga umorila, je odredil sodnik, da naj ženske zapuste dvorano: Nobena se ni hotela odstraniti, in sodnik je moral glasno zagroziti, da jih bo dal izgnati iz dvorane po policijskih agentih.

Razbojništvo cvete po vsem svetu. Od izdajatelja lista »Vila« so zahtevali španski razbojniki, da mora plačati 30.000 pezet. Izdajatelj se je udal in z njimi sporazumno določil kraj, kjer jim bo izplačal zahtevano vsoto. Obenem je obvestil o tem policijsko. Ko je prišel k razbojnikom njegov sin z denarjem, so razbojniki sinu denar iztrgali, še predno je mogla policija stopiti v akcijo. Razbojniki so pobegnili, samo eden je padel v roke policiji. — Terente se zopet oglašajo. Po dvotedenskem odmoru je prišel Terente zopet delovati. Koncem preteklega je vdril Terente v spremstvu dveh maskiranih tovarišev v pisarno državnega ribiškega podjetja v Frumuski pri Galacu, zvezal tam se nahajajoče uradnike in pobral 150.000 lejev. Nato so razbojniki izginili, potem, ko se je njihov vodja predstavil kot Terente. Več ribičev, ki so pozneje Terenteja srečali, so izpovedali, da se Terente zopet nahaja v svojem starem delokrogu. Sedaj bo pričela vlada zopet zasledovati Terentija z vojaškimi četami. Morebiti bo imela sedaj malo več sreče. — Caruga je dobil naslednika. Po aretaciji Caruge in tovarišev je bil v Osijeku nekaj časa mir pred razbojniki. Sedaj pa so se pojavili znova.

Sodišče.

TATVINA.

Franca Trček, delavka iz Loga pri Ljubljani je radi tatvine že trikrat predkaznovana. Te kazni jo pa niso poboljšale. Nedavno je bila na Viču veselica gasilnega društva. Veselice se je udeležila tudi Franca Trček, ki je izrabila lepo priliko ter ukradla natakariji Viki Kušarjevi listnico s 4500 kronami.

Predsednik: »Vi ste radi tatvine že trikrat predkaznovani!«

Otoženka: »Oh, enkrat je bilo čist brez potrebe. Ne nisim nardila, prov nč!«

Predsednik: »Torej, kako je bilo pa to pot? Ali priznate?« — Bomo preje gotovi in manjša kazen bo...«

Obtoženka: »Ne. Denarčice nisem vzela, temveč našla sem jo na tleh, a nisem vedela, čigava je...«

Predsednik: »Ali ste denar prešteli? Kušarjeva pravi, da je bilo 6000 kron...«

Obtoženka: »Nč nisim preštela, pa tud preč nisim nč uzela. Boh in svet križ boži! — Če bo ona prsegla, de sm jest uzela, bo po krivim prsegla, Boh in svet križ boži...«

Predsednik: »Če boste tako govorili, boste se zato zaprti!«

Obtoženka: »Nisim uzela, pa je fertiki!«

Zasliši se priča Vika Kušarjeva, ki izpoveda, da je popolnoma izključeno, da bi Trčkova njeno denarčico našla: Vzela jo je z mize. Denarja je moralo biti 6 do 8000 kron. Stela ga ni, zato vsote ne more natančno povedati. — Orožniki so videli pri obtoženki listnico in tako je prišla tatvina na dan. Obtoženka je prišla pozneje še enkrat k priči prosit odpuščanja. Izgovarjala se je tudi takrat, da je listnico v veži na tleh našla, kar pa je kakor omenjeno, popolnoma izključeno.

Sodba: Kriva hudodelstva tatvine in sa obsodi na 6 mesecev ječe, poostrene vsak mesec z enim postom. Kušarjevi ima plačati 4500 kron, glede ostanka se zavrne Kušarjeva na civilno pravno pot.

94

Po dvehurnem maršu so vojščaki dospeli v bližino onega kraja, kjer so prejšnji dan opazili slone. Odtod so se počasi in previdno plazili dalje in vsepovsod iskali sledove velikih živali. Končno so našli jasen sled, kjer je šla cela čreda komaj pred par urami.

Pol ure so šli za sledjo. Tarzan je bil prvi, ki je dvignil roko in dal znamenje, da so živali v bližini. Njegov dobri nos mu je izdal, da niso sloni več daleč.

Črnci so dvomili.

Toda Tarzan jim je odgovoril:

»Le pojdite, boste že videli!«

S spretnostjo verve je splezal na vrh drevesa. Eden od črncev se je počasi vzpenjal za njim. Ko je dosegel vejo poleg opičjega človeka, mu je ta pokazal proti jugu. Tam je bila res — komaj par sto metrov daleč — množica temnih hrbtov, ki so se premikali skozi visoko travo džungle. Črni je spodaj čakajočim tovarišem naznačil smer in jim je s pomočjo prstov sporočil število živali.

Lovci so tako odšli v označeno smer. Črni je splezal z drevesa, Tarzan pa je rajši po stari navadi skakal od drevesa do drevesa.

Naravnost otroška predrznost je tak pohod na slone s primitivnim divjaškim orožjem. Tarzan je vedel, da se le malo plemen drzne kaj podobnega in je bil ponosen, da ima njegovo pleme ta pogum.

Ko je Tarzan brez suma romal skozi drevje, je videl, da so se vojščaki v polkrogu plazili v bližino niz slutečih slonov. Ko so prišli bliže, so izbrali dva velika slona z močnimi zobmi. Na dano znamenje je planilo vseh petdeset mož iz svojega skrivališča in zagnalo težka kopja v izbrani živali. Ena se ni več ganila z mesta, ko jo je zadela ploha sulic, ker sta bili dve tako dobro merjeni, da sta jo zadeli v srce. Stokajoč se je zrušila na kolena in padla na tla.

Gradbeno podjetje Ceneno češko perje!

Arhitekt
V. Krainer & Co.,
Jesenice.

Stavbna vodstva:
LJUBLJANA, DOMZALE,
ZAGREB.

Izvršuje privatne in industrijske stavbe, proračune, načrte, cenitve, posebni oddelek za arhitekturo.

MERAKL
BOJE, MASTILA, LAKOVE, ŠTUK, EMAJLE,
KISTOVE I JAMACNO CISTI FIRNIS NAJBOLJE
KAKVOČE NUDI
MEDIČ-ZANKL
DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA
CENTRALA
MARIBOR PODRUŽNICA
NOVI SAD SKLADIŠTE
TVORNICE:
LJUBLJANA-MEDVODE

Edini tihi
pisalni stroj
L. C. Smith & Bros Mod. B
brez najmanjšega ropota.
Zastopstvo:
LUD. BARAGA, Ljubljana
Šelenburgova ulica 61/.

Drugi slon je stal blizu lovcev, z glavo obrnjen k njim in čeprav so ga zadele vse sulice, mu vendar nobena ni prodrla srca.

Trenutek je stala ogromna žival na mestu, trobila od jeze in bolečine in z malimi očmi iskala svoje zasledovalce. Črnci so v hipu izginili v džunglo, še predno jih je zagledala; slišala jih je pa v grmovju in planila takoj z vso težo svojega ogromnega telesa tja.

Služaj je hotel, da je slon naletel na Buzulija, kateremu se je bližal tako naglo, da je ta odreenel od strahu in obstal, mesto da bi se z begom poskušal rešiti. Tarzan je opazoval cel potek z bližnjega drevesa in ko je spoznal nevarnost, v kateri se je nahajal njegov prijatelj, je z glasnim krikom hitel besni živali nasproti, ker je upal, da ga opozori na sebe.

Toda zaman: slon se ni dal premotiti in hotel planiti na onega, ki si ga je prvega izbral. Zdal je Tarzan spoznal, da le čudež še lahko reši Buzulija in planil proti slonu, da reši življenje črnega vojščaka.

Zgrabil je svoje kopje in se pojavil pred orjarkom kakor bi padel z nebes, ko je bil Tantor komaj še sedem do osem korakov oddaljen od svoje žrtve. Z udarcem na desno je hotel slon odstraniti predzreža, vendar ni računal z bliskovito Tarzanovo urnostjo.

Tako se je zgodilo, da mu je opičji človek porinil železno ost svoje sulice skozi pleča v srce, predno se je slon mogel iznebiti svojega novega sovražnika. Orjaški debelokozec se je zgrudil mrtev na tla.

Buzuli je med tem zbežal in mu ni bilo prav jasno, kako je bil rešen, toda stari poglavar Waziri in par drugih vojščakov, ki so opazovali dogodek, so Tarzana z glasnim veseljem pozdravljali in obkolili njega in njegov veliki plen.

Ko je Tarzan skočil na orjaški plen in po svoji navadi s silnim glasom oznanil svojo zmago, so črnci z grozo odstopili, vsaj je to bilo rjovenje strahnega Bolgani, ki so se ga bali kakor leva Nume; toda njihov današnji strah je še večala bojazen pred človekom, ki se jim je zdel, da ima nadnaravno moč.

Ko pa je Tarzan zopet povedil glavo in se jim nasmehnil, so se pomirili, dasi niso razumeli njegovega obnašanja. Obenem jim tudi ni šlo v glavo, kako da je to čudno bitje, ki je bilo kakor opica urno in sigurno na drevju, tudi na zemlji doma kakor oni sami, da je močno kakor deset od njih in da se je sprijelo z golimi rokami z najbolj divjim zverinami džungle.

Ko so se približali tudi ostali vojščaki, so nadaljevali z lovom. Treba je bilo zasledovati umikajočo se čredo.

Prehodili so pa komaj par sto metrov, ko se je daleč za njimi oglašalo čudno pokanje.

Trenutek so obstali, kakor okameneli in prluškovali.

Potem je dejal Tarzan:

»Puške! Vas je zopet napadela!«

»Naprej!« je kliknil Waziri. »Arabski roparji s svojimi sužnji so zopet tu, da nam pokradejo našo slonovino in naše žene!«

Roparji slonovine.

Wazirjevi vojakii so hiteli skozi džunglo v svojo vas nazaj. Pred par minutami jih je streljanje še naganjalo k hitrosti, končno so se oglašali le še posamezni strelji, dokler niso utihnili tudi ti. Toda ta mir je pomenil še manj dobrega kakor pa streljanje, ker je pripuščal slutnjo, da je slabo zavarovana vaš podlegla napadu premoči.

Domov se vračajoče moštvo je imelo prebližno tri milje za seboj in bilo le še dve milj oddaljeno od vasi, ko je srečalo prve begunce, ki so ušli sovražniku. Bilo je nebroj žena, dečkov in deklic, ki niti govoriti niso mogli od razburjenja, ko so poskušale opisati Waziriju nesrečo, ki je zadela njegov narod.

»Toliko jih je, kakor listja in trave,« je vpela neka žena, ko je poskušala povedati sovražnikovo število. »Mnogo Arabcev je in nešteto Manyemov in vsi imajo puške. Splazili so se k vasi, predno smo sploh opazili, da se bližajo in potem s salvami planili nad nas ter postrelili moške, žene in otroke. Več od nas jih je na vse strani zbežalo v džunglo, toda veliko več jih je pobitih. Ne vem, če so koga ujeli ali ne — zdelo se je, da nas hočejo le pobiti. Manyemi so nas psovali in dejali, da nas hočejo vse pojesti, predno zapuste te kraje; in sicer za kazen, ker smo pred letom dni pobili njihove prijatelje. Več nisem slišala, ker sem ušla.«

Zdal so se bližali vasi bolj počasi in bolj previdno, ker je Waziri vedel, da je pomoč prepozna; slo je le zato, da se maščuje za napad. Srečali so še skoro sto beguncev. Med njimi je bilo več mož, ki so cel oddelek dobro ojačili.

Zahvala.

Vsem, ki so ob priliki izgube naše nepozabne, prelube mame, stare mame, sestre, tete in tate, gospe

Jedert Malgaj (Mitteregger)

tolažili, izrazili svoje sožalje, poklonili v tolikem številu prekrasne vence in cvetje, jo spremlili na njeni zadnji poti ter vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k tako sijajnemu pogrebu, bodi tem potom izrečena najprisknejša zahvala.

Posebej se prav lepo zahvaljujemo pevskemu zboru »Čitalnica« v Sp. Šiški za v srce segajoče petje ter za njih korporativno udeležbo z družbeno zastavo, gasilnemu društvu, gg. članikom in podčastnikom ter g. g. občinstvom.

Sp. Šiška, dne 1. septembra 1924.

Globoko žalujoči ostali.

IV. JAX in sin

Ljubljana

Gospodstva c. št. 2

priporoča svojo bogato zalogo

pisalni strojev

„ADLER“ in „ORANIA“

šivalnih strojev

za rodbine in obrt ter

voznih koles

Styria — Dürkopp —

Orožno kolo (Waffenrad).

Cenilki zastoj in franko.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Aleksander Knez

pooblaščen senzal Ljubljanske

borze se priporoča za izvrševanje

vseh borznih naročil

posebno za posle v efekti, vseh

vrstah žita in moke, jajc, sena,

slame, fižola, vina itd. itd.

Brzjavlj: Knez, Ljubljana. — Telefon št. 80.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

FRANC CERAR,

družba z o. z.

v Domžalah pri Ljubljani

slamnikov

in klobukov

zaloga v Celju, Gosposka 4.

Popravila se sprejemajo vsako

sredo v Ljubljani, Prešernova

ul. 5. na dvor. Kovačič & Tršan.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko in obrtno rabo so edino

Josipa Petelinca, znamke Gritzner in Adler

Ljubljana

ob vodi poleg Prešernovega spomenika.

Naiboliša kolesa in šivalni stroji

za rodbinsko